

قۇمار

(گۆرانىيەكان)

سېمىن چاپچى

بەهارى ۲۰۰۷

ناسنامه‌ی کتیب:

ناوی کتیب: قومار (گورانیه کان)
پیداچوونه‌وهی: ئارى محمدەد سالح
پیتچنین: ناصر خالدیان، ئازار مەحمدەد سالح
ستارە موسلح، شەریفە سەلیمی
رەزاندنه‌وهی: سنه، ۋىيان كامپيوتەر ۲۲۶۷۴۸۰
رۇوبەرگ: فەردىن سادق ئېبوبى
بەرپۇھەرى كامپيوتىرى: عەللى ئەرژەنگ
وينە: شەھريار سەقەقى
سالى لە چايدانى: بەھارى ۲۰۰۷
ئەزىز: ۲۰۰۰ بەرگ

[مافى لە چاپدانە‌وهى بۆ نۇوسىر رەوايە]

مـ حـ مـ دـ لـ بـ سـ هـ وـ کـ وـ نـ وـ رـ اـ دـ طـ اـ رـ اـ
سـ هـ ، دـ مـ لـ بـ کـ زـ کـ اـ وـ دـ هـ سـ وـ نـ سـ هـ نـ مـ روـ اـ
وـ نـ کـ نـ کـ نـ سـ قـ مـ خـ بـ الـ وـ وـ کـ پـ بـ وـ جـ لـ اـ
بـ اـ بـ دـ نـ هـ کـ بـ بـ وـ رـ هـ فـ لـ اـ فـ رـ تـ
کـ وـ مـ جـ وـ اـ نـ وـ دـ وـ بـ سـ رـ وـ سـ بـ اـ

بـ سـ

مـ دـ

ئەوین

ناؤ عاشقى كچى مانگە
ھەر شەو لە ئامېزى ئەگرى
بەيانى مانگ مەست و ماندوو
لە باوهشى دلدار ئەمرى
چۈن من بۇ تۆ، تۆ بۇ زەوين
تۆ بۇ خاك و من بۇ ئەوين
ھەر دوو سەررېزىن لە تاسە

ههـر کام بـو مـهـبـهـسـتـیـ ئـهـزـبـنـ
شـوـرـهـبـیـ شـیـتـیـ کـانـیـهـ
هـاـکـاـ بـوـ ئـاوـ گـیـانـیـ دـهـرـچـیـ
بـهـیـانـیـانـ بـهـ پـیـ دـزـکـیـ
شـوـرـ ئـهـبـیـتـهـ وـهـ بـوـ مـاـچـیـ
چـوـنـ منـ بـوـ تـوـ تـوـ بـوـ زـهـوـینـ
تـوـ بـوـ خـاـكـ وـ منـ بـوـ ئـهـوـینـ
هـهـرـ دـوـوـ سـهـرـرـیـزـیـنـ لـهـ تـاسـهـ
هـهـرـ کـامـ بـوـ مـهـبـهـسـتـیـ ئـهـزـبـنـ
ماـسـیـ سـوـورـ خـهـوـیـ شـهـپـوـلـ وـ
شـینـنـائـیـ دـهـرـیـاـ ئـهـبـیـنـیـ
لـهـ نـاوـ کـوـشـکـیـ بـلـوـورـیـ خـهـوـ
پـهـرـیـ دـهـرـیـائـیـ ئـهـزـیـنـیـ
چـوـنـ منـ بـوـ تـوـ تـوـ بـوـ زـهـوـینـ
تـوـ بـوـ خـاـكـ وـ منـ بـوـ ئـهـوـینـ
هـهـرـ دـوـوـ سـهـرـرـیـزـیـنـ لـهـ تـاسـهـ
هـهـرـ کـامـ بـوـ مـهـبـهـسـتـیـ ئـهـزـبـنـ

پـایـیـزـیـ ۲۰۰۲

تۆبە

ئەمپۇ دىلىيام ئەگەرچى تەنديام
رېزگار لە بەندى ئاواتى دىيام
دەرچۈوم لە داوى گىزلاوە ئاواى
چەندە بى دەردىم ئازاد و ئازام
تۆبە بى تۆبە تۆبە لە ۋيان
تۆبە لە سەبر و ھاوار و سووتان
ئەمپۇ لە خۆوە بى بادە مەستىم

کهس جهوله نادا له شاري ههستم
کهسي ناويئي به حوكمي ئهويين
كهلهبچهى فرييو بكتاهه دهستم
توبه بى توبه توبه له قيان
توبه له سهبر و هاوار و سووتان
بي دهنگيم قهلاي به ردينى به رزه
نامهوى ديسان كهس بيرلۇخىنى
نامهوى ديسان به تيرى تانه
مهلى تەنيائىم كهس بتارىنى
توبه بى توبه توبه له قيان
توبه له سهبر و هاوار و سووتان

زستانى ۲۰۰۲

ئاوات

من شەپھۇلى شىت
باوشت كەنار
دىمە كەنارت
مهست و بىقەرار
تو باي سەركەشى ناكەويىتە داو
تا دىيم راتبگرم ھەلئەكەى به تاو
من دەريايى بىرەنگ

تۆ ئاسمانى گەش

شىنايى تۆيه

گرتوومە باوهش

تۆ باي سەركەشى ناكەويته داو

تا دىئم راتبىگرم ھەلئەكەي بە تاو

من كانياوى

ئەوين و ئاشتى

تۆ رېبوارەكەي

تىنۇوى بەھەشتى

تۆ باي سەركەشى ناكەويته داو

تا دىئم راتبىگرم ھەلئەكەي بە تاو

من لە سەرەمەرگ

تۆ ھەوا و نەفەس

نەفەسم بىريا

وھە تەنیا كەس

زستانى ۲۰۰۲

غوربهت

ئەبىمە دلۇپى حەسەرتى ئازار

لە وەرزى چاوى غوربهت دىمە خوار

ئەبىمە ناسنامەي ژىيىكى عاشق

بىززووى بە خاكى ولاته و ديدار

ئەبىمە ھاوكۆچى پەرسىيلكە كان

ئەگەرپىمەوە بەرھە كوردىستان

له چوار ریانه‌ی مان و نه‌مانا
ئەبمە خالى سوور له نەخشەی جىهان
پىكەرهى پاكى ئەوين ئەنېڭىز
فرميسكى تالى تاوان ئەرېزىم
گەر خۆشەويىتى تاوانبارىيە
ليوانلىقى تۆم له تۆ سەررېزىم
من داروهەنى ئاشنای كۆپستان
رېشەم جى ناگرى له غەرېبستان
رۆزىكم ماوى له سەر دنياوه
ئەگەرېمەوه بۇ ناو دارستان

پايىزى ۲۰۰۰

شهرت

شهرته له دواى تؤ کهس نه گرم به يار
نه گه شيمه وه له باغچه هار
شهرته له دواى تؤ مهيل نه دهه م به کهس
مهيلم بؤ تؤ بئي تا ناخر نه فهس
گه رچي لييم دوورى دهنگم پييت ناگا
هيسشتا ژووره كهم بونى تؤ نه دا

که هاتی بُ لام، شه و خه بهر ئه کەم
رُۆژ و کاتژمیر دەس بە سەر ئه کەم
که هاتی بُ لام مانگ خاموش ئه کەم
ناسنامە و ناوم فەراموش ئه کەم
وھا پېر بە دل كەيلى مەيلى تۆم
پىيم وايد كە تۆ بەشىكى لە خۆم
شەرتە وا عىشقت بە دل بسىرم
لە رُۆژى حەشرىش ناوى تۆ بىرم
رُۆژى ئەتكەمە تاپۇرى شەيدايى
بەيىنتەوە ھەتا ھەتايى

١٩٩٩ ھاوينى

مالئاوايى

دەم ئىوارە يە تىشكى لە ئاسو
رەنگ ئەدانە وە لە چاوانى تو
دەم ئىوارە يە رەنگ زەردى پايىز
بۇتە مىوانى ھۆنراوهى ئازىز
ھۆھۆ نازەنин بە جىم مەھىلە
ئاسكى چاوانم لە شوينت وىلە

دەم ئىوارە يە مەست و نابەدل
يار بەرپى ئەكەم بەرھو شارى گول
خودا خودامە كۆچت درۋ بى
ھەتا ھەتايى چاوم لە تۆ بى
ھۆھۆ نازەنин به جىم مەھىلە
ئاسكى چاوانم لە شويىنت ويلە
من و ئىوارە كې و بىقەرار
رەوانەي ئەكەين كۆچى تازە يار
ئەو رۇوناكايى رۆزى بەرزەناو
منىش سەرچاوجەي زىرىنى ھەتاو
ھۆھۆ نازەنин به جىم مەھىلە
ئاسكى چاوانم لە شويىنت ويلە

پايدىزى ۲۰۰۱

گول ئاوات

عەزىزم كە دىتم قەرام لە دەس چوو
لە ناو بىكەسيما كەسى هات كەسەر بۇو
كەسى هات كە بىتە دلۋاقانى ھەستم
لە ناو دەستى گەرمى بسووتىنى دەستم
ئەزانىم ئەزانى كە ئارامى گيانى
لە چاوى تو ھەلدى ھەتاوى بەيانى

له ناو تؤفى زستان له ژىر هەلەمى گەرما
چ رەنگىنه چەترىھەلى دا به سەرما
چ تامىكى شىرىنه تامى ئەۋىنت
چ گەرم و زوڭالە نىگاھى بەتىنت
بە خىر بى عەزىزم ھەۋىنم گۈل ئاوات
له تۇوى نائومىدى ئومىدى بەدى ھات
عەزىزم بەمىنە بەمىنە ئەمېنم
له تارىكى شەوما ھەتاوى ئەچىنم

لەندەن - ھاوينى ۲۰۰۳

دیدار

دیسان دیمهوه
له چوار ریيانهی
و هرزیکی زیندوو
من گهرم و یاخی
ئه و کپ و ئارام
وھ کو را بردwoo

دیسان دیمهوه
له ناو کەلکەلەی
خەوە کانمدا
له ئایه ئایەی
بەرزى بى خەوى
شەوە کانمدا

دیسان دیئمەوه
له ناو تان و پۆی
تا پۆی بەھاران
گولى بۆ ھینام
يانى عاشقتىم
وهك جاري جاران

سنه - هاوينى ٢٠٠٠

دیاری

گورانييک بۆ بالات
شىعرىيکى تەر بۆ چاوت
وهزنييکى ئاسمانى
بۆ كاكىشانى ناوت
نهختى بههار و بهفراو
بۆ سەر دىپرى عەشقمان

چۆرى خۆشەویستى خەس

بۇ تو و بۇ نىشتمان

هاوينە عەشقىيکى گەش

بۇ كلى چاوه كانم

پاييزانى رەنگاورەنگ

سەرپوشى بەيته كانم

خۆشترين كاتى ژىنم

تىكەللى كاتنه كانت

بزه يەك ئەويناوى

بۇ پىكەنинى جوانت

ھەمووئى ئەكەمە چرا

بۇ ژۈورە تارىكەكەم

يان ئەيکەمە گول ماچى

لە بەرەكى تۈى ئەدەم

لەندەن ۲۰۰۲

گۆم

له چاوە کانتا خۆم ئەخنکىيىنم
بەلکوو له و گۆمە رازى دەربىيىنم
چاوە چاو ئەكەم تا ئاخىر نەفەس
چاوى ھەلبىنى ئەوسا نەمېيىنم
چاوت دامەخە يادى جاران كە
دىسان سەرتاپام ھەنگۈين باران كە

ئاخو دلە كەت مەيلى بە كىيە
لە باخى سىنگى كى نىيىشە جىيە
كى لە ساي بالىت ئەحە سىيە وە
كى لەو رېڭايدە رېبوارى رېيە؟
چاوت دامە خە يادى جاران كە
دىسان سەر تا پام ھەنگۈين باران كە

با كەس نەزانى كە و تۈوومە دوات
كە و تۈوومە گۇمى ھەنگۈينى چاوت
لە ناو دەفتەرى يادە كانمدا
بە رەمز و هيىما ئەنۋوسم ناوت
چاوت دامە خە يادى جاران كە
دىسان سەر تا پام ھەنگۈين باران كە

بەهارى ۲۰۰۰

خۆرگیران

من و خۆرەتاو ھەردوو رەش پۆشین
ھەردوو کمان کوورەی بە تین و جۆشین
ئەو عازىيەتبارى دوورى زەويىنە
رەش ھەلگەراوى مەرگى ئەويىنە
منيش غەمبارى دوورى دىلدارم
رەشم پۆشاوه لە دوورى يارم

بۇ دەركەوتى بىـ دەنگ ئەمىيـنـم
دـوـو رـكـاتـ نـوـيـشـى ئـايـهـتـ ئـەـخـوـيـنـم
بـەـلـكـوـو دـوـعـاـكـەـمـ دـەـنـگـ بـداـتـەـوـهـ
درـگـانـهـىـ شـادـىـمـ لـىـ بـکـاتـەـوـهـ
ئـەـمـرـقـ منـ وـ خـۆـرـ هـەـرـدـوـوـ بـىـ نـوـرـىـنـ
چـونـكـوـوـ لـهـ بـالـاـىـ ئـازـيـزـماـنـ دـوـوـرـىـنـ
هاـوـيـنـىـ ١٩٩٩

به جيـم مـهـهـيلـه

به جيـم مـهـهـيلـه هـيـوا و هـستـى من
تـؤـ مـانـات دـاـوـه بـه هـلـبـهـسـتـى من
گـولـهـكـهـم بـى تـؤـ چـوـلـهـئـهـم شـارـه
شـارـى دـلـهـكـهـم بـى تـؤـ غـهـمـبارـه
وـهـرـهـ با دـيـسانـ بـحـهـسـيـمـهـوـه
وـهـکـوـ خـونـچـهـ گـوـلـ بشـکـوـفـيـمـهـوـه

به لێنی بدهین په يمان نه شکينين
تا رۆژى نه مان بۆ يەك بميئين
به جيئم مەھيئلە تالە تەننیاى
ئاي له تەم و تاو رۆژى جيابى
به جيئم مەھيئلە ئاگر بارانه
دلەم به تەماى مەيلى جارانه
هانى دەستى من كوانى پزگارى
هاوار له شەو و له ئەويندارى

١٩٩٩ ھاوينى

بى تۆ

بى تۆ ئەم شاره شەكەته كانگاي غەمه
كش و ماتە، چۆلە، چمانى ماتەمە
بى تۆ نە تريفەي مانگەشەو، نە هەسارە
نە رۆز و نە پرسنگى هەتاو ديارە
بى تۆ باران كەزىيە ھەستم نابزوينى
دەبارى و تىنۇويەتىم ناشكىنى

بىٽ تو كەس كۆرپەي چاوانم نالاوينى
ھىچ لا يەلا يە و چىرۇكى نامخەوينى
بىٽ تو ھەلبەست و گۆرانى مەستم ناكا
كەچى دەستى ھەستم كورتە و بە تو ناگا
بىٽ تو زەردە لە بەر چاوم سەۋەزەلانى
وشكە چاوگەي پې لە تاسەي چاوى كانى
بىٽ تو ژىنەم چىرۇكىيلىكى بىٽ ئاكامە
بىٽ مانايە، بىٽ سەرەتا و بىٽ ئەنجامە
ئەشكى ئەزىزى سات و كاتە بەتالىڭ كان
هاوار لە من كە بىٽ تۆيى پىشتمى شىكان

1999 ھاوينى

هاوسه‌فه‌ر

وه ک هه‌ناسه لیّم نزیکی
به‌لام دووری وینه‌ی ئاوات
وه کو عه‌شقه بالا ئه که‌م
له دهوری نه‌مامی بالات
هاوسه‌فه‌ر هاوسه‌فه‌ر هاوسه‌فه‌ر هاوریّم
کام نه‌یاری بwoo به یارت کی نیشته جیّم

هەستت ئەكەم تا شارى بۇون
لىيەم نزىكى هەر وەكۈو خۆم
گەر ناتېيىنەم هەستت ئەكەم
ئەتۆ منى، منىش هەر تۆم
هاوسەفەر ھاوسەفەر ھاۋىرىيەم
كام نەيارى بۇو بە يارت كى نىشتەجىيەم
ئادەمى ... ئادەمى بىشكىننەن
قەلای شەرم و لۆمە و ياسا
با تىيەل بى ھەناسەمان
ئازاد بىن لە داوى دنيا
هاوسەفەر ھاوسەفەر ھاۋىرىيەم
كام نەيارى بۇو بە يارت كى نىشتەجىيەم
سلیمانى - بەھارى ٢٠٠١

شارهکهم

باوهرت بى دوور له تو دوورم له خو
دوور له تو، دهردى گرانم دىته سو
باوهرت بى، بى تو ليله چاوهکهم
ناوهکهت ناسنامه يه بو ناوهکهم
هو سنه هو شاري سهوز و بهرزهناو
تۆزهکهت ئەمباتە بەر مالى ھەتاو

دورو له تو دوورم له يار و ئاشنا
كىي و كولان بونى مۇنى خاك ئەدا
دورو له تو بى رەنگە شىوهى شادى يار
ناسرهوى ھەستم له ھەورا زى بەھار
ھۆ سنه ھۆ شارى سەوز و بەرزەناو
تۆزە كەت ئەمباتە بەرمالى ھەتاو
كۆنە ئەلبومى ژيانم، كۆنە يار
ويئە ھەلگرى غەمى يار و نەيار
ئەۋەلىين ئىستىگەي ئەۋەل ھەنگاواھ كەم
ئاخرين ويىستىگەي دلە بى تاوه كەم
ھۆ سنه ھۆ شارى سەوز و بەرزەناو
تۆزە كەت ئەمباتە بەر مالى ھەتاو

سنه - بەھارى ۲۰۰۱

هاوار

تاكه‌ي چاونم جامى ئەسرىن بى
دلەم دلنىاي مەرگى ئەوين بى
تاكه‌ي نەتوانم دەنگىيگ ھەلىيىنم
چىم لە دلدايد ھەلى پىزىنم
ھۆ دلەي سەرشىت كوانى سەبوورىت
بۇ كەسى ياو كە بىرى لە دوورىت

تاكه‌ي په‌رده‌ي شه‌رم تارا و سه‌رپوشم
له جامي ئه‌وين چوّرى نه‌نۇشم
تاكه‌ي بىزاكىم به سه‌رپەنجه‌ي قين
نه‌شكۇفييەوه له گولزارى ژين
ھۆ دلله سه‌رشىيت كوانى سه‌بۇورىت
بۇ كەسى ياو كە بمرى له دۇورىت
من هاوار، من دەرد، من ئاور و ئاو
ئه‌وين و قين و جۆبار و لافاو
من تاوانبارى سىيۆتىكى سوروم
دەركراوه كەى بەھەشتى دۇوروم
ھۆ دلله سه‌رشىيت كوانى سه‌بۇورىت
بۇ كەسى ياو كە بمرى له دۇورىت

سنه - پاييزى ۲۰۰۱

غەریب

من لە رۆژئاوا رۆژان ئەزمىرم
بە تىشكى ھەتاو پەيام ئەننېرم
تۆ لە پۆزھەلات پېرى ئىنتزار
ئەي خۇيىيە و نە يەك نە سەد جار
من شىرىنه كەى عاشقى سەردەم
كوانى دىلدارى شەيدا وەكۈو مەم

گهه رۆزى شىعرى دوورىت بىتە سەر
بگاتە ئاکام چىرۆكى سەفەر
شەوى چاوانت رائەگرم بەتاو
ئەيکەم بە كل و ئەيکىشىمە چاو
من شىرىنەكەى عاشقى سەردەم
كوانى فەرھادى شەيدا وە كومەم
كەى لەم پايىزا دەركەۋى بەھار
سەر بنىمە سەر سىنگى خاكى يار
كەى لە تالاواى غوربەت بىمە دەر
كەى تاسەم بشكى لە بالاى ئاوىھەر
من شىرىنەكەى عاشقى سەردەم
كوانى دلدارى شەيدا وە كومەم
دۇور ولاته كەم دوورىت دەردىمە
ناوه كەت سوورى گۈنای زەردىمە
ھۆ غەربىبە كەم غەربىبىم لىزە
ھەر تو ئەناسىم نامە بنىرە

سنه - بەھارى ۲۰۰۱

تۆ فیّرت کردم

تۆ فیّرت کردم چۆن رېگا بىرەم
لە ئاسمانى ژىن چۆنا و چۆن بفرەم
چۆن دەس نىشان كەم تىشكى لە ھەتاو
سەراوا نەببىئىم لە باتى شەتاو
ھەيت و ئەمەنلى گەرمى مالەكەم
تامى شىرىنى ژىنە تالەكەم

تو فیرت کردم نه رم و ساده بم
ئه وهل دل بگرم جا دلداده بم
هه میشه سه وز و هه میشه به هار
زولال و رهوان چمانی رو بار
هه بیت و ئه مینی گهرمی مالله کهم
تمامی شیرینی ژینه تالله کهم
تو فیرت کردم دل نه ده م به غه م
هه ر غه م بانگم کا، من هه ر گوی نه ده م
ژیر و زورت کرد باوهه کانم
خوت بو ویته هیز و هؤی راوستانم
هه بیت و ئه مینی گهرمی مالله کهم
تمامی شیرینی ژینه تالله کهم

سنه - هاوینی ۲۰۰۳

گیان

له فهوتانا سه‌ری هه‌لداوه خیلّم
هه‌تایی هه‌ر بووه و هه‌ر ماوه خیلّم
له نه‌خشی تابلّوی هه‌ر شوین پییکا
نه‌مامیک و گولیکی سوره کیلّم
ئه‌سیری عه‌شقیکی پر کاره‌ساتین

ئەگەر ماوین بە ھۆی ئە و عەشقە ماوین
وەکو ماسى كە دىيىتە داوى دەرىيا
بە تامەززۇيى تىنۆكى تامى ئاوين
لەسەر دىوارى شارانا ئەنۇوسىن:
بەھارىكەم دەھۆي مالى لە تاسە
لەتى نان و تكى ئاو، دەفتەرە ناو
ھەوايىھ كە تازە و نەختى ھەناسە
لە گىۋاھە گەپانى چەرخى گەردۇون
بە خولىيابى مانەوە گەردانىن ئىمە
لە ھەركۈي بىن لە ھەر كۈي ئۈقرە بىگرىن
بە بالاي ئە و ھەريمما گىيانىن ئىمە

ھەولىر - پايدىزى ۲۰۰۲

زهماون

جووتی مهلى عىشق بعون به هاوسمەھر
عون به هاواراز و هاودەم و هاوسمەھر
کور و کچىكى دەم به پىكەنین
ئەمشەو ئەبەسن ھىلانەي ئۇين
زاوا لە بەرەي پاكى ھەتاوه

کچ دهس نیشانی خوازنى ئاوه
خیلی زەماوهن سەرگەرمى بادەن
شەرىكى شادى ئەو دوو دلدادەن
بازنهى هەلپەرکى رەنگاۋەنگە و جوان
ھەم پوولەك رېزەو ھەم پوولەك باران
ئاخۇ لەم بەزمە چەن كەس يەك بىگرن
چەن دۆس بە گىرشهى چاوى يەك بىمرن
چەندىن ناونىشان ئاڭ و گۇر ئەبى
چەن دل بە نرخى يەك بىزە ئەچى
ھەى ھەى لە خىنگەي پامورەي نەوبووك
لار و لەنجه كەى بۇوكى ئىسىك سوووك
بەھ بەھ لە سەماي سەرچۈپى زاوا
دايىكى بۇوكەخان سەد جار مالئاوا

سنه - ھاوينى ٢٠٠٣

دلتەنگى

دلەم تەنگە دلەم تەنگە
گولى ئەم شارە بىرەنگە
من و هاوار و دۆس تەنياين
لە نىوان ئەم ھەموو دەنگە

دلم تهنجه بۆ چەم و ئاو
يەك دوو پىك شەربەتى شەتاو
لە جامى زەردى ئىوارە
چىنинى گول چەپكەي ھەتاو

دلم تهنجه بۆ شارى سوور
تا ئاستى خەونە كانم دوور
شارى دل سووتاوى غەمین
بۆ پەرسىتكەي ئىلىيەھى نور

دلم تهنجه بۆ شارە كەم
ژىنگەي كۆنه دلدارە كەم
پرم لە دوور يادى خوشى
عەشقى پارو پېرارە كەم

دلم دەريايىيە دەرياس
زولىيەلە شىنە بىپەرواس
زەمانى ئاشق و ئارام
دەمى تۆفانى و دەرياس
دلم تهنجه پەريشانە
لە يەكەرنىگى پەشىمانە

نه بهندی مانه وه و ژینه

نه چاوه‌روانی دهرمانه

دلم تهنگه له ئەم شاره

له ئەم شاره برينداره

له لا يەك دەنگى بىدەنگى

له ئەولەات و هاواره

بەھارى ۲۰۰۰

دابران

عه‌زیزم داپرانم لیت مه حاله
ئه‌زانم توش به دل واى لهو خه‌یاله
ئه‌بى دابین به ئهو برياره تاله
كه ژينمان دووريه ک تاله، به تاله
ئه‌گهر و تيان کييھ شهيدا؟ بلی من

کییه رسواترین رسوا؟ بلی من
ئهگه و تیان له شاری شیتە کانا
کییه سەر شیت ترە؟ کى شاھ؟ بلی من
عەزیزم گەر بپرسن يار؟ ئەلییم تو
بپرسن تەک ھەسارەی شار؟ ئەلییم تو
کە هاتن يەک لە سەدھا ھەلبژیرن
نە يەک جار و نە دوو، سەد جار ئەلییم تو
دەبا بمن بسووتیئن خیلی شەویار
کە تى ناگەن چىيە عىشق، چۈنە ھاوار
دەبا لەو بارەوە كۆنە بەمینن
کە خۇش ويستان گوناھە و دل گوناھبارە

سنه - پايزى ۲۰۰۳

تۆران

میوانى باغى گيانم	ديسان ببه میوانم
له قاپى چاوەكانم	با وينه كهت رابگرم
له ئەلبۈمى ئەم شەوه	ديسان بتبيئىمهوه
دەرم بىنە لەم خەوه	بانگم كە وەك جاران
ئەمتوانى بۇ يەك جار	خۆزگە، خۆزگە

خۆم زەنجىر كەم
 لە چاوانى دلدار
 كانياوى تاسەمان هەتا هەتايە وشك نابى
 نا... نا... بىرۇ ناكەم دلى تو لە من رەنجابى
 بى تو شعر من خسته
 واژەهايم سرگردان
 قاصدك پايىزم
 در متن بهارى عريان
 يك سرود نيمەجان
 آهنگى ناشنيدە
 با من، بامن
 در چشمانت
 آواي پرواز ما جاريست در دشت زمان
 نيمەي سىز تىنم رىشە بىز با من بىمان
 شىعەم سەرى لىشىۋا
 بالى پەروازىم سووتا
 كورپەي ھەستىم بىنازە
 ديسان گولۇم بۆ بىنە
 خۇشەويىستىت گەوهەرە
 خۆزگە خۆزگە ئەمتوانى وە كو پار
 گول باران بىم لە بۆي ھەناسەي يار
 بى تو شعر من خسته
 واژەهايم سرگردان
 قاصدك پايىزم
 در متن بهارى عريان
 يك سرود نيمەجان
 آهنگى ناشنيدە

با من، با من
در چشمانت
آوای پرواز ما
نیمه‌ی سبز تنم

دوباره با من باش
لانه کنم ای کاش
جاریست در دشت زمان
ریشه بزن با من بمان

سنه- هاوینی ۲۰۰۳

پاییز

دوبوباره دیمه‌ی ئیواره‌ی پاییز
له قابی زهردی فهسلی گهلاریز
پاییز رهونه‌ق گرت وه نهفه‌سی یار
دەرچوو تەم و غەم له جەسته‌ی بىمار
دوبوباره دیمه‌ی هەمیشە وەھار

جوور ئووسا سهوز و گەش و بىقەرار
ئەو وەھارى رەنگ، من زەرد چوو خەزان
من لە گیان كەندن، ئەو لە گولواران
دووبارە دىمەن چمانى سەراو
سەراو چە بوېشىم خودى خۇھەتاو
وھنىم نىگاهى يادى جاران كرد
ئازاي ئەنامم ھەنگۈبنواران كرد
دووبارە دىمەن ئىوارە پايزىز
پەيمانەن سەبرەم لەبرىز بى لەبرىز
سلامى كردىم، گولى وەپى دام
وت گول ئەرای چە؟ من خود گول سىمام

كىماشان - پايزىز ۲۰۰۳

ياخى

من ئەو گولە نىم كە رېشەم لە خاڭ گىر بى
سەرم سەرسەۋۆز و گەش، پام بەندى زنجىر بى
لە قاپىي پەنچەرە دل بەرم لە رېبوار
بەلام دلەكەي خۆم، لە ژۇورى ئەسىر بى
ئەگەر رۆژى دەستى نەبى تىرئاوم كا

گه‌لا گه‌لای له‌شم بژاکی و پیر بی
من ئه‌و گوله زیزه‌م که گولدان ئەشکىنیم
بی پەنجه‌رە و شووشە بالای خۆم ئەنويتىم
من ئه‌و گوله نىم که رازى بىم به گولدان
بە ژينيتكى ساده ئارام ئارام گيان دان
رازى نابىم هەرگىز له سىبەرا بمرم
دۇور له هەواى تازە بى عەشقى سەر ھەلدىان
بىزازام لەم مالە، له پەنجه‌رە و شووشە
سەفەرە ئاكامم، سەفەر بەرەو باران
من ئه‌و گوله زیزه‌م که گولدان ئەشکىنیم
بی پەنجه‌رە و شووشە بالای خۆم ئەنويتىم

سنە—پاييزى ۲۰۰۳

عاشقانه

بیا ز نو عاشق شویم
با تو نمی‌ترسم ز کس
با تو رها و یاغیم
از بند و زنجیر و قفس
هر روز و هر شب هر نفس

هر دم گواهی می‌دهیم
گر این جهان ویران شود
هم سرنوشت و هم رهیم

دیسان و هر سازکه‌ین به دل
قهسری له تان و پوی ئه‌وین
تا ده‌فته‌ری دل‌داری‌مان
مۆر که‌ین به ره‌نگ و بوی ئه‌وین
تا رۆزى ماوم هەر ئەلیم
تۆ هەر منى و من ئەتۆم
له دوو ریبانه‌ی سەرە مەرگ
ئەلیم تۆ به‌شیکى له خۆم

بیا ز نو بر پا کنیم
قصری ز تار و پود عشق
در دفتر دلدادگی
مُھرى زنیم بر بود عشق
من گم شدم در نام تو
تو زنده در الهام من
زنده کنم یاد ترا
در واژه‌های این سخن

دیسان وهره سازکهین به دل
قهسری له تان و پوی ئهون
تا ده فته ری دلداریمان
مۆر کهین به رەنگ و بؤی ئهون
تا رۆزى ماوم هەر ئەلیم
تۆ ھەر منى و من ئەتۆم
له دوو ریيانهی سەرە مەرگ
ئەلیم تۆ بەشیکی لە خۆم

بیا دوباره ھم شویم
بی ھم سرابیم و خراب
با ھم چە غوغامی کنیم
در لحظههای اضطراب
ما رھرو یک کاروان
ھر دوز نسل ما تمیم
گر این جهان ویران شود
ما عاشقانه با ھمیم

زمستان ۲۰۰۳

من و تۆ

دوو ئەستىرەين من و تۆ
لە ئاسمانى تەسکى ژىن
تۆ رۆحى عاشقى مەم
بۇت ئەمرم وەك خاتووزىن
من و تۆ يەك حەكايەت

یه ک شیعر و یه ک کهلامین
له دهفته‌ری جیهانا
سوژی به سوی یه ک زامین
من شاکچی ولیتی شازاده‌ی خوره‌تاوم
به هیزی ئهفسونی خه و وره ناو قهله‌ی چاوم
دوو کوتیرین من و تو
گروی ئیلاھه‌ی ئهولین
دوو کەس دوو ناو دوو جهسته
بەلیم بە گیان یه کیکین
من و تو خەلکى شارى
دەرد و بەرد و ھاوارین
له ناو بیدەنگى شەوا
بەرزترین دەنگى شارىن
من شاکچی ولیتی شازاده‌ی خوره‌تاوم
به هیزی ئهفسونی خه و وره ناو قهله‌ی چاوم

سنە - پاییزى ۲۰۰۱

عیشق ئاوا

کەنی لە خورھى فرمىيىكەت ھەۋام
بە ھەللمى گەرمى ھەناسەت بىرۋام
ژىر و ژۇورم كرد خاكى غەريبي
بۈوم بە ھاوارى بە سەرييا رېزام
کەنی بويىرە لەم شارە كويىرە
بىنابىي دلت بە كەس مەسىپىرە

هه ردوو کمان گروی يه ک خاک و ئاوين
هه ر دوو به پرشهي يه ک خور سووتاويں
هه ر دوو ئاشنای بونى شاريکين
دل به دواي عهشقى كونه يارىكين
كهنى بويره لەم شاره كويزه
بينائي دلت به كەس مەسپىزه

هه ر دوو ژيلەمۆي گر کانى خاموش
خۆلەميشىكى دەرونن پر لە جوش
هه ر دوو ناسنامەي ولېتى عهشقين
بە يە كتر ئەگەين گەرچى كفن پوش
كهنى بويره لەم شاره كويزه
بينائي دلت به كەس مەسپىزه
هه ر دوو ميوانى تاراوجەي غوربهت
بەرھى پىرۆزى سەردەمى نەفرەت
هه ر دوو رېبوارى رېي هات و نەهات
هه ر دوو دانيشتووى عشق ئاواي حەسرەت
كهنى بويره لەم شاره كويزه
بينائي دلت به كەس مەسپىزه

زستانى ۲۰۰۲ لەندەن

هانى دل

نەگەر ئەمزانى رۇزى دى
باليت ئەكەيتە سىبەرم
لە پىشىنگى جوانى ھەتاو
كراسىكەم ئەكردە بەرم
ئازىزم ھانى دل ھانى
بىگە دەستم دەستت كوانى

ئەگەر ئەمزانى رۇزى دى
بە دىيارى خۆتم بۇ دىنى
ئەھاتىمە پىريتەوه
خۆم بەخت ئەكرد لە مزگىنلى
ئازىزم هانى دل هانى
بىگرە دەستم دەستت كوانى

ئەگەر ئەمزانى رۇزى دى
لە چاوتا خۇ بىنه خشىنەم
بالييم ئەكردە پەرەھى گول
نەكا چاوت بىرەنچىنەم
ئازىزم هانى دل هانى
بىگرە دەستم دەستت كوانى

ئەگەر ئەمزانى رۇزى دى
ئەم ژىيىنى مەسىحىايى
لە ژىر خاچى ئىنتىزا
گىيانم ئەدا بە ئاسايى
ئازىزم هانى دل هانى
بىگرە دەستم دەستت كوانى

بەهارى ۲۰۰۰

مەلی خەيال

كۆتى سپى خەيالى ئەنيرم بۇ لات
لە جياتى من تەواف كا نەمامى بالىت
گەرچى كۆتر ئازادە و ئاشقى ھەلفرىن
برۇانە چۈن دىتە ناو قەفەزى زېرىن
مەلی خەيالى گروى دواتە

ویلی وليتى قوولى چاوته

ئاده‌ي جارجار بمكه سه‌ر بپرسه حالم
تۆ ميوان بى ئازيزم كەي خاوهن مالىم
بەخىر بى شۆرەسوارى سەحراي ئەويىنم
بۇ تۆوه دەنگ هەلدىنم پايىز نايىنم
مهلى خەيالىم گرۆي دواته
ویلی وليتى قوولى چاوته

پايىزى ۲۰۰۰

عەزىزەت

وەرە بمبىنە چۆن بى تۆ
لە خۇ بۇوم و پەريشانم
بە گیانى تو قەسەم گیانا
پىرى گۈرانىيە گيانم
بەوە بىروانم نەبوو ھەرگىز

نه بم ئازىزى تۇ ئازىز
گولى يادم بىراكىنى
بە سەر پەنجهەت وە كۈپ پايدىز
سەرانسەر عەززەتە گيانيم
وەرە باڭمە كە وەك جاران
وەرە بمخويىنەوە دىسان
وە كۈپ شىعرى بە زارى گيان
ئەزانىم دىت و گول دىئنى
بە سەرما گول ئەبارىنى
لە جىزىنى ئاشتى و عەشقا
ھەزاران گول ئەنەخشىنى

زستانى ۲۰۰۱

یار هات

که له مآل دهرهات
وهرز بمو به بههار
سال و مانگ گوړا
قوو که وته ناو شار
له دهرکه وتنی
شای سروشت ههستا
ههزاران نه فهه

سەريان لىٽ شىوا
فىنېك و زولالە
وهك بەفراو ھاوين
خۆش رهوت خۆش نەما
تام و چىز شيرين
كە له مال دەرھات
خۆر سەرى ھەلدا
گرشهى چاوى دۆس
تارىكى پىكاكا
لەم لاوه ئەو هات
لەو لاو شەو دەرچوو
شهرە شەوقى يار
كارەساتى بۇو
هات به گەرمای لەش
گرگەرانى كرد
وهك ئاوربىزىن
گربارانى كرد
كە له مال دەرھات
گۈل خۆي شاردەدەوە
وتى: لىيم گەرپىن
كچى گۈل ئەوە
لەم لاوه ئەو هات
لەولا گۈل تۇرا
يار لەخۆبايى

تهنپوشی لادا
ههی ههی لهو باعه
چ پر سهمه ره
بو دهستی گولچن
جیگای خه ته ره

۲۰۰۳ بهاری

غەریب

من لە رۆژئاوا رۆژان ئەزمىرم
بە تىشكى ھەتاو پەيام ئەننيرم
تۆ لە رۆژھەلىت پېرى ئىنتزار
ئىخويىتىيە وە نە يەك نە سەد جار
من شىرىنه كەى عاشقى سەردەم
كوانى دىلدارى شەيدا وە كۆ مەم

گهه رۆزى شىعري دوورىت بىئته سەر
بگاتە ئاکام چىرۆكى سەفەر
شەوى چاوانت راينه گرم بە تاو
ئەيکەم بە كل و ئەيکىشىمە چاو
من شىرىنه كەى عاشقى سەردەم
كوانى دلدارى شەيدا وە كۆ مەم
كەى لەم پايىزا درە كەوى بەھار
سەر بنىمە سەر سىنگى خاكى يار
كەى لە تالىيۇ غوربەت بىمە دەر
كەى تاسەم بشكى لە بالىي ئاوىھەر
من شىرىنه كەى عاشقى سەردەم
كوانى دلدارى شەيدا وە كۆ مەم
دۇور ولېتە كەم دوورىت دەردىم
ناوه كەت سوورى گۈنائى زەردىمە
ھۆ غەربىيە كەم غەربىيەم لېرە
ھەر تو ئەناسىم نامە بنىرە

٢٠٠١ سنه

جىگات خالى

لەناو قاپى چاوه كانم
ئەى هاو نەفەس
ئەگەرچى نىت
جىگات خالى
لە خەلۇھتى تەننائىما

ئەی تەنیا کەس
گەرچى کە نىم
جىيگام خالى
ئو كاتەي كە شىعرە كانم
سەرشىتانە ئەبنە ھاوار
جىيگات خالى
كاتى كە ئەسىرىنى وشەت
دلىپ دلىپ ئەپزىتە خوار
جىيگام خالى
كاتى بى تو دانە دانە
غەم ئەزمىرم
جىيگات خالى
ئو كاتەي كە نەترسانە
ھەزار ھەزار پى ئەپىيۇي
جىيگام خالى

پايىزى ۲۰۰۳

نههات

من نازانم له لایپرھی
کام چیرۆکا سهرم هەلدا
له رابردووی کام نەتهوه
خويىنم گرساو بۈوم به ئەمە
کە ھەرچى دىئتە سەر زارم

سروودی زام و مهره‌مه

نازانم چه رخه‌ی ژیانم

له کوی هات و بؤ کوی ئەچى

له کام شارۆچکە ھەلەمی گرت

له کام سەرزەھوی دامئەنی

چۆن دەرچم لەم بەسەرھاتە

چلۇن ماوم؟ خۆيىشم ماتم

ئاخو به حۆكمى کام قازى

بەرەو ئەم نەھاتە ھاتم

زستانى ۲۰۰۳

چاو ھری

له سه ردا بی، دا و هره
هات و چوو که له م به ره
عاشق کو زانه ئە مرؤ
قیامه ته، مە حشە ره
دھر کە وھ رۆز بیتھ وھ

دەرم بىنە لەم خەوە
تۆ نىت ناوېرەم ھەستم
ھىشىتا پىيم وايە خەوە
چاوه گىان ھەى ئامانە
لە دواى تۆ چاو بەسانە
چى دەلىي چارەم چىيە
چاوه رېم مە كە گىانە
وە كۆ جاران سەركەوە
نەختە نەختە دەركەوە
باوشىم ئاوه لایە
فەرمۇو ساتى بىرىھوە
دەركەوە گىانى خودات
تۆبىت و قىبلەي بالات
نەك دىئر بىت و من نەبىم
لە دەس دەرچى كات و سات
چاوه گىان ھەى ئامانە
لە دواى تۆ چاو بەسانە
چى دەلىي چارەم چىيە
چاوه رېم مە كە گىانە

زستانى ۲۰۰۳

هاو نهفهس

هاوسى و هاو دەم هاو نشينە كەم
ھىز و شابالى ھەلفرىنە كەم
هاورپىشە ھاورەنگ ھاوسەنگەرە كەم
هاورپىي ئەم رېيىھ ھاوسەفەرە كەم
شان بە شانم بە نەفەس بە نەفەس

په‌ری په‌روازم هه‌ر تؤیت و به‌س
هاو دل و هاوده‌نگ هه‌م ئاوازه‌که‌م
گه‌نجینه‌ی وشه گه‌وره رازه‌که‌م
هاوده‌رد هاوئه‌حوال هاوبیروراکه‌م
هه‌ست و هۆی ژیان تاکه خوداکه‌م
شان به شانم به تا ئاخر نه‌فه‌س
قیبله‌ی نیازم هه‌ر تؤیت و به‌س

زستانی ۲۰۰۳

شەو

ئەمشە و ھەستىيکى غەریب
خەريکە ئەمەھەزىنى
لە خۇّوھ بى مەھى مەستى
مەستى چىم بەسەر دىنلى
نەھىزى مانەوەم ھەس

نه ریگای ده رچوون ماوه
گهه دهستی دهستم نه گری
ئه خنکیم لهه گیز اوه
نا... نا... ناهیل م بمرم
له سووچی ئارام بگرم
خو ئه سپیرم به ده ریا
بزانم بهه هو کوی ئه مبا
ئه مشهه و بهس خه يال اویم
سهد خه يال م له سه ره
بیگانهه له خوم له ژین
سهر خوشم لهه سه فهه
خه يال ئه مبا بهه هو دوور
تاغه يشن به ئاوات
ئاخو شه پولی سه رکه ش
بهه هو کام دوور گهه ئه بات
نا... نا... ناهیل م بمرم
له سووچی ئارام بگرم
خو ئه سپیرم به ده ریا
بزانم بهه هو کویم ئه با

زستانی ۲۰۰۴

جي ڙوان

چاوهِ روانه جي ڙوان
چراخانه جي ڙوان
بو سرتهي ئه وينداران
بيقهه راران ساته کان
لهم لامن له ولا يار

هاتین به شهوقی دیدار
کاتی به یه ک گه یشن
هه م تو بیدهنگی هه م من
وشہ کان دینه سه ما
گه رمی بزه یه و نیگا
لهم لامن لهولا یار
کات ئه ژمیرین بو دیدار
خوشترين چرکهی ئه وين
ساتی قهول و قه راره
شه وق و پله و لهرزه دل
خورپهی، ههزار ههزاره
لهم لامن لهولا یار
ئه مرین بو له حهزه دیدار
جی ژوانی من و تو
فیرگهی ئه ویندارانه
هه ر که سی دل بسپیری
له ئه م ژووره میوانه
لهم لامن لهولا یار
کات ئه ژمیرین بو دیدار
تا بالای ئازیزه که م
له دووره و دیاره

دەس و دلەم ئەلەرزى
چمانى ئەوھەل جارە
لەم لامن لەولا يار
كات ئەزمىرىن بۆ ديدار

زستانى ۲۰۰۳

تابلوی پاییز

من و پاییز و ژووریکی بیدهندگ
پری پنهانجه رهم سروشته سه د رهنگ
ئەم بەر منم و خەیالى ئازیز
ئەو بەری شووشە شکووهی پاییز
گەلا بە گەلا هاتونونه سەما

داری رووت و قووت تهن پوشی نه ما
منیش زهرد و رووت له خو بیزارم
هاورهنجی گهلا هاو دهردی دارم
ئه گهه ریک بگرین دیسان من و یار
وهرزی دلی تهنگیم ئه بیتە بههار
یە کى دوو رۆژه نیوان شیواوه
دلتهنگی دووریم خهزان بهدناده
ماله چۈلە كەم چاوه ئینتیزاره
فېرى ھەناسە و بۇنى بههاره
نه ماوه له دەشت تاف و تهراوهت
دەشت و دەرى چى؟ بارەگای خەفتەت
سرۆشت ھاتە خوار له تەختى شاهى
نېشته سەرشانى رەنگ بیوه فايى

پاييزى ۲۰۰۳

په‌ری په‌رواز

بوو مهربانیه

مهلی هله‌فری بهره‌و کاکیشان
بهره‌و جیهانی بهرزتر له ژیان
بوو به ئه‌ستییره، بوو به زریوه
بوو به هاوارازی شه‌وی ئاسمان

په لاماریدا ره شه باي سه ر كه ش
مهل و هيلا نه ب هر هو نه هات ب رد
مهل گه راي ه و ه باوه شى ولا ت
له ئاكام و هسلى خاكى تاقى كرد

له ناكاو په رى په روازى ده ر كرد
جگه له حه سرهت كولى يكى نه ب رد
له گه رميانا هات و هاواره
له عه شقى به هار كۆچه رى يه ك مرد

كوا ديسان چري كه كوانى ئاواز
نه فرهتى قەفەس ئارەزووى په رواز
كوا شۆرە زنى شار بەھەزىنى
به شۆر شى شىعەر به شىوه نى ساز

پاييزى ٢٠٠٥

بیره‌هه‌ری

بلی دیسان له ناخی دل

دوو سی بهیت شیعری سوّرانی

ئه تو هه‌ل که گرپکی تر

منیش ئه‌یکه‌م به گورانی

له دلّتا هیشتا مهستووره

خه‌می عه‌شقیکی په‌نهانی

ههزار خۆزگە لە ئەيارە
کە تو بە مەحرەمت زانى

تەلار و يار و دل لەولا
لەشى ماندوو لە سیوانە
ھەزاران خاترە لەملا
لەوي رۆحە كە وەيلانە
لە لايەك مەستى چاوى يار
لە لايەك مەستى عېرفانى
لە نىوانى دوو مەعشووقا
سەرو مالت بە هيچ زانى
بلى ئەوهەست وئىلەمامەت
لە كام سەر چاوهەدەرھانى
كە واسەر شىيت و بى پەروا
نەترسای لە پەشىمانى
دلى شارى قەلەم تەنگە
لە ئەو كۆچە غەريبانە
بىر يادت بە خىر خانم
كە بى تو يانە وىبرانە

پاييزى ۲۰۰۵

هاونه‌فه‌س

هاونشینه‌که‌م	هاوسی و هاوده‌م
هه‌لفرینه‌که‌م	هیز و شابالی
هاوسه‌نگه‌ره‌که‌م	هاوریشه هاوره‌نگ
هاوسه‌فره‌ره‌که‌م	هاوری بی ئه‌م ریه
نه‌فه‌س به نه‌فه‌س	شان به شانم به
هه‌ر تویت و به‌س	په‌ری په‌روازم

هادل و هاودهنگ	هم ئاوازه کەم
گەورە رازە کەم	گەنجىنهى وشە
هاودەرە، ھاۋەچحال	ھاوبىر و راکەم
ھەست و ھۆى ژيان	تاکە خوداکەم
شان بە شانىم بە	نەفەس بە نەفەس
قىبىلەي نيازم	ھەر تۆيت و بەس

۲۰۰۴ بە ھارى

گول ریزان

يار يار کوانى يار؟
بانگهواز كهن له شار
به زولفى چاو خاسان
عهشقيان داوه له دار
دھس دھس دھس بىئنه

با ببینه يه ک دهس
حهيفه تو له دواي من
بگرى دهستى ناكهس
يه ک دوو سى رۆژه
نيوانمان شىواوه
نه تو به کە يفى
نه من شەوقم ماوه
گول گول گول بىن
لەو بەردى چەممەوھ
پىيم وايه تۈرا بى
با ئاشتى كەممەوھ
گول گول گول بىن
چەپك چەپك هەزار
ئاخۇ كى بى با
بە ناو نيشانى يار
گول گول گول بىن
با گول رېزانى كەم
وھ ك باخچەي بەھار
فرميسك بارانى كەم

زستانى ۲۰۰۳

دیاری ۲

هاتیتهوه و بومت هینا

گولیکی زهردی شورانی

گوله که تم دا له قژم

کردم به شیعر و گورانی

هاتیتهوه و بومت هینا

عه تریکی تایبەتى خوش بو

بەلام هىچ عەتر و گوللۇرى
نادا بۆنى ھەناسەرى تۆ
ھاتىتەوھ و بۆمەت ھىننا
ئەلقەى و ملوانكەيەك زىرىن
نامەۋىز زىر و عەتر و گول
ھەر تۆم دەھۋى لە باٽى ژىن

پايىزى ۲۰۰۲

چاوه‌ریی

لهسەر دا بى، دا وھەر
ھاتوچۇو كە لەم بەرە
عاشق كۈزانە لىزە
قىامەتە، مەحشەرە
دەركەوە رۆژ بىتەوە

دەرم بىنە لەم خەوە
تۆ نىت ناوېرەم ھەستم
ھىشتا پىيم وايە خەوە
چاوه گىان ھەى ئامانە
لە دواى تۆ چاوبەسانە
چى دەلىي چارەم چىيە
چاوهرىم مەكە گىانە
وە كۈو جاران دەركەوە
نەختە نەختە سەركەوە
باوهشم ئاوهلايە
فەرمۇو ساتى بىرسەوە
دەركەوە گىانى خودات
تۆ بىت و قىبىلەي بالات
نەكا دىر بىت، نەمىنەم
لە دەس دەرچى كات و سات
چاوه گىان ھەى ئامانە
لە دواى تۆ چاوه بەسانە
چى دەلىي چارەم چىيە
چاوهرىم مەكە گىانە

پايىزى ۲۰۰۳

شیستانه !!

شیتی شیتیکم
له خوم سهر شیتتر
شیتوکی ئاخر
شای شیته کانه
ئهو شیته جوانه
له شیستانا
شیتی شیتیکم
جوره شیتیکه

۲۰۰۴ بهاری

شهزاد

هاودهم و هاوسر هاو نهفس هاوری
دل ئەدەم بە تۆ ئەی بىدەم بە کى
ھەناسەی بۆ تۆ لە ناخ نەيتە دەر
خوداي عاشقان بى برى يەكسەر
لە گۆرهپانى سەر شىتى ئەوين

دیمە کى بەر کى لەلەل و خاتووزىن
ئازىزم خۆزگە ئارام و نەنم
شەھرزاد ئاسا بە مىوانت بەم
ھەزار و يەك شەو لە لات بمىيىن
ھەر شەو چىرۇكى تازە بخويىن
لە گۆرەپانى سەر شىيتى ئەوين
دیمە کى بەر کى لەل و خاتووزىن
ھەيف بەداخەوه لەم سەر دەمە
ئۈستۈورھى ئەوين ھەر نىيە كەمە
ئەمە من يەكى كوانى ھاوسمەھەر
ھەر كەس ناترسى سەر بىنېتەدەر
لە گۆرەپانى سەر شىيتى ئەوين
دیمە كىبەركىيى لەلەل و خاتووزىن

سنه ھاوينى ٢٠٠٥

باوان بُو کوئ؟

له دایک بوونمان هه ر جاریکه
به لام مه رگ رُوزی سه د جاره
هه واي هه ناسه ڙارئاوي
گه وره قه فه سه ئهم شاره
بُو کوئ باوان، باوان بُو کوئ؟
به ره و کام شار دوور گه نه بي

ئاسمانى كوى، ليره شين تر
يان شەقامەكان، بەرين تر؟
دلەمان نەك به تىرى دۇزمن
لە تانەي دۆس بىرىندارە
دەردە داران تەرە و غەریب
نە دۆس دۆسە، نە يار يارە
بۇ كۆي باوان، باوان بۇ كۆي؟
بەرەو كام شار دوورگە نەبى
ئاسمانى كوى، ليره شين تر
يان شەقامەكان، بەرين تر؟

ھەتاو كۆچى دوايى كردوھ
رۇز تارىك و عازىيەتبارە
شار لە ژىر تەزى سەرمماوهز
چاۋ بە دواى ھاوینى پارە

بۇ كۆي باوان، باوان بۇ كۆي؟
بەرەو كام شار دوورگە نەبى
ئاسمانى كوى، ليره شين تر
يان شەقامەكان، بەرين تر؟

پايىزى ۲۰۰۵

مال ئاوا

ئازىز مال ئاوا ئاخى مەنzelه

ئاخىن پرسەى خىل خانەى دلە

دوايىن كۆچى تۆ دوا هەناسەمە

دەس پىكىردىنى مەيل و تاسەمە

وېرانت كردم مال وېران نەبى

بىر لە دواى من ئاوهدان نەبى

و تیان بؤ که سى ياو كه بؤت بمرى
تاو و ياومه كى دهستم بگرى
وتت مهترسه بى بگره دهستم

له كهس نه ترسام بووم به هاونه فهس
نه مزانى دهستت ئەبىتە قەفەس
ھەم من دلنىام ھەم تو خاترجەم
لىك نابىنەوه به چاوت قەسەم

پايىزى ۲۰۰۵

هاتى

لە ئەو رۆژە خۆت پى نواندم
عەشق سەرى ھەلدا لە گىيانما چاندم
بەزىن و بالا و چاو بۇو به بەندوداۋ
رى در چۈون نەما سووتام لە ناكاۋ
هاكا شىتانە ھاوار كەم لە شار
دەرخەم لە پەردى ناو نىشانى يار

بلیم ئەو دوستەی من ھەلەم بىزارد
باش ھاتە مەيدان جوان دلى سپاراد
خۆزگە ئازىزم لە كاتى مردن
تۆ بىته سەرم بۆ پرسىيار كردن
بە گەرمى ليوت يان بە ھەناسە
زىندۇو كەيتەوە گىانى بە تاسە

پايزى ۲۰۰۵

چ رۆژى بى؟

میوانم کەی	بە چاوه کانت	ئەگەر رۆژى
دەرناکەوەم	ھەتا ھەتايى	خۆم غەرق ئەكەم
زنجيرى بىم	لەو بەندىخانە	غەمم نېيە
نوقمى شەو بىم	قەت نەگەيىم	بە رۇوناکايى
ئاخۇ كەي بى	ج رۆژى بى	گولم بۆ بىنلى

ئازىيەتىش بى	ئەيىكەم به شايى	قەسەم به گۈل
مزگىنى ماقى	بۆم بنىرى	ئەگەر رۇزى
زامى جىاپى	با سارىز بى	وھرى ئەگرم
تامى ليپى تۆ	سەد بىرىندار	سەد بىمار بىم
مهسىح ئاسايى	بازنهى سەما	ئەمھېنیتە
گۈلم بۆ بىنلى	ج رۇزى بى	ئاخۇ كەمى بى
ئازىيەتىش بى	ئەيىكەم به شايى	بە گۈل قەسەم

زستانى ۲۰۰۵

ریگا

به شهوقی کی ری بپیوم
سهخته ریگا نهفهس نییه
ئیتر تهوانی دیتنی
نگابانی قهفهس نییه
دهستی گهرم و بزه و سلاو

پیم وايه که خولیاچ بوو
که ئەرپانم چۆلە دەورم
يا من شىيتم ياكەس نىيە
تەنیا من نىيم لىرە تەنیام
ساواش له مەممە براوه
دەنگى خۆم دەنگ ئەداتەوە
دەركە كانيش داخراوه
بە ساقەي ئەو رۆزانە بىم
رۆيشت وە كۈويتا و خەيال
تەنیا رەسمى لە هيچ ماوه
بۇ ئەمەرۆكەي پۈوچ و بەتال

ستوكھەئىم - زستانى ٢٠٠٦

دل سه‌ردی

دلم سه‌رده ئاسمان سه‌رده
ھەسارە کان سه‌رد و بىنور
ھەواي مالە کان ژاراوي
خۆشە ويستى خەونىكى دوور
وھرز گۈرلۈچ، دار چەماوه

دەرفەتى خۆشى نەماوه
چ كارەساتىكە ئەمەرۇ
لە ئەم شارە چى قەوماوه؟
پەنجەرە كان داخراون
بە پەردەي رەش داپۆشراون
گولەكانى تاريكتان
شەو چاوهپوانى ھەتاون
ئازىز تا دنيا دنيا يە
زستان بەھارى بە دواوه
رۆز لە چاوى شەو دىتە خوار
ھەور تەسلىمى خورەتاوه

زستانى ۲۰۰۶

ڙوان

وا دياره ئەمشەو پۇلى ئەستىرەكان
دىئنە خوارەوە لە تاقى ئاسمان
بە زريوهزرييو و بە چەپلەرىزان
چراخان ئەكەن خەلۇھتى جىڙوان
وادياره ئەمشەو خىللى شەومەستان

عیشق دابهش ئەکەن کولان به کولان
ھەر کەس لە لایەك دەستەملانە
چارەنۇوسى من بەرزتر لە ھەموان
ھەسارە چرا مانگ چلچرامە
چاوى رەقىب دوور كە يار لە لامە
ساز و من و ئەو پىر بە ناخى شەو
ئەبىنە ھاودەنگ بى دەنگى كامە؟
تا ھەناسە ھەس با بچرىيكتىنەن
بى نوت و ئاواز ژيان حەرامە
دەستى قىزى ساز، سەرپىنچەيىك ھى يار
دايان ئەھىينم، گەر بەندى پامە

سنه - زستانى ٢٠٠٦

رۆژى سەد جار

رۆژى سەد جار ئەتھوینمە
بەلام لە مانات تىناغەم
ئەتبىنمەوە رۆژى سەد جار
بۇ چركەيەك ونت ناكەم
ھەم تۆ تەنیای ھەم من تەرە

له ده روهى خومان غه ريب
چار هنوسман بwoo به يه كى
ئهم زينه مان بwoo به نه سيب
رۆزى سەد جار ئەمپىشكىنى
ھەرچى منه و له من ئە كا
قسە كانت رۆزى سەد جار
تا قوولايى زىنم ئە با
رۆزى سەد جار هانم ئە دەمى
ھەتا لووتکە بەم به ھاوريت
بە شەوق دىم و رۆزى سەد جار
ئەدرەسى رى ئە پرسىم لېت

ئوستوكھۆلەم - زستانى ٢٠٠٦

شاری هه میشه به هار

له سه ر نه قشه هی جیهان و نه
به هه شتی مه و عوری به رین
ر هنگه ئاده م په شیمان بی
له و هی که هاته سه ر زه وین
شاری هه میشه به هارم

وه ک هه میشه به هار نییه
سه ردیپری ده رسی دلداری
به ناوی چاوی یار نییه
خوّشم ئه ویی یانی قسه
خوزگه له جنیوی نه یار
نامینی له یادی هیچکه س
قهول و قسهی پار و پیرار
شاری هه میشه به هارم
وه ک هه میشه به هار نییه
سه ردیپری ده رسی دلداری
به ناوی چاوی یار نییه
بزه بیپرنگ و شه و بیپرنگ
هه موو رهنگه کان بیپرنگن
عاشق بیده نگ عاقل بیده نگ
هه موو دهنگه کان بیده نگن
شاری هه میشه به هارم
وه ک هه میشه به هار نییه
سه ردیپری ده رسی دلداری
به ناوی چاوی یار نییه
بؤ کوي برؤم به هاري بى
دل دل بى و په يمان په يمان

پايز رٽووي تينه كردوو بي
نهڙاکاوی پيوهندیه کان
شاری هه ميشه به هارم
وه ک هه ميشه به هار نيءه
سه ردیپی ده رسی دلداری
به ناوی چاوی يار نيءه

زستانی ۲۰۰۶

دڦران

له ناو ياري پڙوپووچدا

بهختي من هه ر پووچى هيينا

له گه ل هه ر كه س هاتمه کايه

هيچى نه بيو له مشتيدا

بهيله با بدؤر ينم

ئەوھى نىمە يان پىيم ماوه
دۆرانىش جۆرى بىدنە
زىر لە ناو كۈورە سووتاوه
ئاخ بۇ خۆمى وەكۈو خۆم بى
وەكۈو خۆم راس و بىپەروا
لە چەوت و چەمى نەترسى
لە قورسايى چۆك دانەدا
ھەركەس بە شەوقى دىتە گەر
من بە بۇنى پەيكى شەراو
نەى نوشمىش مەستى مەستىم
ئەرۋامە بەرمالى ھەتاو
خۆم گىلى ئەكەم لەم ژيانە
ئەللىم، بىر، رامە وەستە
ويتاي دوور و خەوى خۆشە
ئەو ھەممۇ خوليا و مەبەستە

زستانى ۲۰۰۷

حهکایهت

چهندین و چهن سال پیکهوه ژیان
پیکهوه جوت بووین پیکهوه گریان
فرین و فرین تا ئهوجى ئاسمان
بهرز و بهرز و بهرز به رزتر لە ۋیان
چهن سال پیکهوه دلداریمان كرد

چەن سەرکەشانە، سەرکەشىمان كرد
من چوومە ناخى يادەكانىيەوە
ئەو لە بەستىينى ژىنم ماوه
چەندىن و چەن سال بووين به ھاونەفەس
وا بىيارمان دا دەرچىن لە قەفەس
پىكەوە رېڭاي ئەويىنمان بېرى
ياسا و نووسراوەي قازىيمان درى
لە شەوقى كۆچ و لە زەوقى سەفەر
قەت قەت نەترساین لە تانە و خەتلەر
پىكەوە بۇونمان حەكايىتى بۇو
لەرزان گەرا رەوايەتى بۇو

پايزى ۲۰۰۶

ماچى ئاشتى

ئاخو كەي بى ديسانەوه
شەربەتى نىگات بنۆشم
لە ژىرى سىبەرى بالا تا
تەرمى غەمەكان داپۆشم
دەلىن خۆشە ماچى ئاشتى

دوای شه‌ریکی عاشقانه
وهره دووپاتی که ره وه
ئه و برباره ساده و جوانه
ئاخو کهی بی میوانم کهی
به هه‌رچی خوت خوشت ئه‌وی
من و تو، ژووریکی رووت
حه‌تا، خوداش نه‌بی له‌وی
جاروباری بیانووت ئه‌گرم
یادت ئه‌که‌م بی ئه‌ندازه
سه‌ریشم که وه‌کوو جاران
له دل‌وپی عه‌شقی تازه

پاییزی ۲۰۰۶

يادى به خير ئه و شه و انه

يادى به خير ئه و شه و انه
پىكەوھ بۇوین تا به يانى
لە چاوانەي رەشى شەودا
سېپىدەمان دەرئەھانى
سەقەكەمان دارى ترى

مانگیک و ئەستىرەكانى
لە مەرگ و ژيانەوەمان
كەس ئاگای نەبوو نەيزانى
يادى بەخىر ئەو شەوانە
ھەستمان بە بۆشايى ئەكرد
دلبەر و دلدار يەكى بۇو
ئەممان بۇ ئەۋى تر ئەمەرد
لەشمان رۇوبارىكى زىندۇو
دەست و پەنجه زنجىرى و بىردى
شەو شەوق و شىعىر و سەراب
ترس و تالى ژىنى ئەبرەد

پايدىزى ۲۰۰۶

رەشەمەست

ئەمشەو لە ھىچ شەۋى ناكا
كازىوه قەت بە رۆز ناگا
كەس مىوانى يەلدام نىيە
ھىچ دەستى لە دەركە نادا
كەيلى رەشەمەستىيە كم

باره‌که م بگریته ئەستۆ
له ناو پىكى بلوورى مەى
بىگانه بىم له من له تو
ئاي ... چ دنیا يە كى سەيرە
خۆشە، خوليا يە كى خەيرە
ئەم گىزى و بى ھۆشىيە
سورو كە پەروازىكى سەيرە
كە يلى رەشەمەستىيە كەم
باره‌که م بگریته ئەستۆ
له ناو پىكى بلوورى مەى
بىگانه بىم له من له تو
ئەي دەمە دەس شەھى شەمال
شەرم و تانە و شىرىن و تال
بە روحى رووت و بى پەروا
ئەم شەھە ئە كەمە جەنجال
كە يلى رەشەمەستىيە كەم
باره‌که م بگریته ئەستۆ
له ناو پىكى بلوورى مەى
بىگانه بىم له من له تو

زستانى ۲۰۰۶

جاده

ئەمشە و تۆ جادە ئەپیوی
من چرکە چرکە ساتە کان
سەرپىشى مەيل و تاسە، من
تۆ، بە شەوق دىيى بەرھە ۋۇان
ئەمشە و لەو شەوانە ئەكە

که ههولمان ئهدا بۇ دیدار
له سەرەتاي ئاشنايى
که نەترسانە بۇوين به يار
جادەي چۆل و بىٽكوتايى
له گەل چاوتا يارى ئەكا
خەيالى کام شەھوی شيرين
بىدەنگى جادە تىك ئەدا
ئەمشەو وشەكانت تازە
دەنگت ئاشنا وھك جاران
ھەستم به تازەبۇونى گرد
که ماوهىيەك دور بۇ لىمان

زستانى ۲۰۰۶

کەنیشکە

چەن نەفەس بېرە ئاي چەندە تالە
ئاسمانى دەرھو ھەواي ئەم مالە
دەور و پشتىمان چوارچىوه و دیوار
زەنجىرى پىمان زىرى بىس عەيار
کەنیشکە بالات ھاو بالاي منه

چاوت ئاوينه‌ي سکالاـي منه

له دـل مـه پـرسـه كـهـس لـيـي نـاـپـرسـىـ

ئـهـوهـش ئـازـايـهـ له دـل ئـهـتـرسـىـ

دـل شـكـانـدـنـ و دـل كـهـنـدـنـ باـوـهـ

گـولـهـ بـهـرـؤـزـهـ هـهـڙـارـ بـهـدـنـاـوـهـ

كـهـنيـشـكـهـ بـالـاتـ هـاـوـبـالـاـيـ منهـ

چـاـوتـ ئـاوـيـنـهـيـ سـكـالـاـيـ منهـ

شـهـمـاـلـ هـهـلـيـ كـرـدـ سـهـرـپـوشـتـ لـادـ

رـيـ كـراـيـهـوـهـ، بـيـيـوهـ جـادـهـ

دـهـرـچـينـ لـهـمـ شـوـيـنـهـ بـؤـنـيـ شـيـيـ لـىـ دـىـ

بـهـلـكـوـ بـگـهـيـنـهـ وـلـاـتـيـكـيـ نـويـ

كـهـنيـشـكـهـ بـالـاتـ هـاـوـبـالـاـيـ منهـ

چـاـوتـ ئـاوـيـنـهـيـ سـكـالـاـيـ منهـ

زستانى ٢٠٠٦

هاورى

رۆزى سەد جار ئەتھوینىمە
بەلام لە مانات تى ناگەم
ئەتبىنەمە و رۆزى سەد جار
بۇ چركەيەك و نەت ناكەم
ھەم تۆ تەنیای ھەم من تەرە

له ده رهه‌هی خۆمان غەریب
چار ھنۇوسمان بۇو به يەكى
ئەم ژىنەمان بۇو به نەسیب
رۆزى سەد جار ئەمپىشکىنى
ھەر چى منه و له من ئەكا
قسەكانىت رۆزى سەد جار
تا قۇوللاي ژىنە ئەبا
رۆزى سەد جار ھانىم ئەددەي
ھەتا لووتکە بىم به ھاوريت
بە شەوق دىم و رۆزى سەد جار
ئەدرەسى رى ئەپرسىم لېت

ئۇستو كەھولىم - زستانى ٢٠٠٦

دەردەدل

ئەلین باسى خۆشەویستى
بە شىوهى جاران نەماوه
ئەفسانەى لەيلى و مەجنۇون
بەسەرھاتىيىكى دۆراوه
نا... نا... ھەلە يە درۆيە

کی بِریاریکی وای داوه
سەدھا مامؤستای دلداری
له ئەم مەكتەبە نىزراوه
ئەلین خەلسەی شىعر و شەراب
له ئەم سەردەمە كەی باوه؟
كۆتىرە نامەبەرە كانىش
بالى فِرِينيان نەماوه
نا... نا... هەلەيە درۆيە
کی بِریاریکی وای داوه
سەدھا مامؤستای دلدارى
له ئەم مەكتەبە نىزراوه
ئەلین مەلین لە عىشق و مەيل
دەس هەل بگرن، بەند و داوه
ئوهى زياتر خۇ بىسىرى
زووتر ئىخەنە ئەولاؤه
نا... نا... هەلەيە درۆيە
کی بِریاریکی وای داوه
سەدھا مامؤستای دلدارى
له ئەم مەكتەبە نىزراوه

ئوستوكھولم - زستانى ٢٠٠٦

حهکایهت

چهندین و چهن سال پیکهوه ژیاين
پیکهوه جووتبووين، پیکهوه گرياين
فرین و فرین تا ئهوجى ئاسمان
بهرز و بهرز، بهرز، بهرزتر لە ژيان
چهن سال پیکهوه دلداريمان كرد

چەن سەرکەشانە سەرکەشىمان كرد
من چۈومە ناخى يادەكانيەوە
ئەو لە بەستىنى زەينم مایەوە
چەندىن و چەن سال بۇوین بە ھاونەفس
وا بىيارمان دا دەرچىن لە قەفس
پېكەوە رېڭاي ئەويىمان بېرى
ياسا و نووسراوهى قازىيمان درى
لە شەوقى كۆچ و لە زەوقى سەفەر
قەت قەت نەترسايىن لە تانە و خەتلەر
پېكەوە بۇونمان حەكاىيەتى بۇو
لە زاران گەرە رەوايەتى بۇو

پايزى ۲۰۰۷

ماچى ئاشتى

ئاخو كەي بى ديسانەوه
شهربەتى نىگات بنۆشم
لە ژىر سىبەرى بالاتا
تەرمى غەمەكان داپۆشم
دەلىن خۆشە ماچى ئاشتى

دوای شه‌ریکی عاشقانه
وهره دووپاتی که‌رهه
ئه‌هو برباره ساده و جوانه
ئاخو که‌ی بی میوانم که‌ی
به هه‌رچی خوت خوشت ده‌هوي
من بم و تو، ژووریکی رووت
حه‌تا خوداش، نه‌بی له‌هوي
جار و باری بیانووت ئه‌گرم
يادت ئه‌که‌م بی ئه‌ندازه
سه‌رریشم که وه‌کوو جاران
له دل‌لوبی عه‌شقی تازه

پاییزی ۲۰۰۷

يادى به خير ئه و شهوانه

يادى به خير ئه و شهوانه
پىكەو بۈوىن تا بەيانى
لە چاوانەي رەشى شەودا
سېپىدەمان دەرئەھانى
سەقەكەمان دارى ترى

مانگیک و ئەستىرەكانى

لە ئەو رووداوه پىرۆزە

كەس ئاگاي نەبوو نەيزانى

يادى بەخىر ئەو شەوانە

ھەستمان بە بۆشايى ئەكەرد

دلبەر و دلدار يەكى بۇو

ئەمممان بۇ ئەۋى تر ئەمەرد

لەشمان رۇوبارىيکى زىندۇو

دەست و پەنجه زنجىر و پىرىد

شەو و شەوق و شىعەر و شەراب

ترس و تالى ژىنى ئەبرەد

پايزى ۲۰۰۷

گهرانه‌وه

که هاتمه‌وه پیش له ئه‌وه
پاش حه‌سره‌تى چەن سال دوورى
دلۇپه فرمىسىكىكى غەریب
پیشکەشى گلکۆى دايكم كەم
يان به شاخه گولىكەوه

بچمه بهر مالی شههیدی

به يادى را برد و يه کى دور

چاوى مندالله کەى ماچ كەم

تۆم ماچه و كرد، بۇ تۆ گريام

ئاي... بۇنى خاكم هەلمىزى

بست به بست به سەرييا گەرام

تا لە گۆرانىما بىرى

كە هاتمهوه، پىش لە ئەوهى

خانووى چۆلەم بدۈزمهوه

لە دەركە دەم دايىه نەبى

دەركە كەم لى بىكەتھوه

يان پىش لەوهى دابەزىم و

ماندووېتى سەفەر دەركەم

تۆم ماچه و كرد، بۇ تۆ گريام

ئاي... بۇنى خاكم هەلمىزى

بست به بست به سەر تاگەرام

تا لە گۆرا نىما بىرى

٢٠٠٧ ھاوينى

شاھ ماسی

فیّرت کردم دھرسی ویستن
خوّت له ئەزمۇون دھرنەھاتى
وتت مەترسە له دھریا
ھەر مەلھم کرد، ھەر نەھاتى
دام له ئوقیانووس، رۆیشتم

خۆم سپارده جاده‌ی ئاوى
وامئه‌زانى دىيى لەگەلما
لام كرده‌وه بهجى ماوى
ئەى كوا، و تت من هاوارېتىم
ئەتبەم تا دوورترىن كەنار
دەستەكانم ئەكەم بە پرد
با خەلاس بىن لە هەراي شار
پىت وابوو كە باشتىر لە من
نەھىنى دەريا دەناسى
بەلام هەلە بۇو بۆچۈونت
فەرمۇو بېرسە لە ماسى
بە جىت ھىشتم، بهجى ماوى
لە كىيىبەر كىيى شەپۆل و زن
ئەوهى شاماسى لە دەس چوو
تو خوا بلى تو بۇوى يَا من؟

زستانى ۲۰۰۷

شەو

ئەمشە و ھەستىيکى غەریب
خەريکە ئەمەھەزىنى
لە خۇّوھ بى مەھى مەستى
مەستى چىم بە سەر دىئنى؟
نە ھېزى مانەوەم ھەس

نه ریگای ده رچوون ماوه
گه ر دهستی دهستم نه گری
ئه خنکیم له م گیز اوه
نا... نا... ناهیل م بمرم
له سووچی ئارام بگرم
خو ئه سپیرم به ده ریا
بزانم به ره و کویم ئه با
ئه مشه و بهس خه يالاويم
سه د خه يال م له سه ره
بیگانه م له خوم، له ژین
سهر خوشم له م سه فه ره
خه يال ئه مبا به ره و دوور
تا گه يشن به ئاوات
ئاخو شه پولی سه رکه ش
به ره و کام دوور گه م ئه بات
نا... نا... ناهیل م بمرم
له سووچی ئارام بگرم
خو ئه سپیرم به ده ریا
بزانم به ره و کویم ئه با
چه رخی گه ردوون گه ردانه
که بیرون خینی مال م

چهن مالی ژیر و ژوور کرد

دهستی گهردونی زالم

زستانی ۲۰۰۷

چى بكم بى تو

ئەرى كەسى لە دواى كەس
ھىچى لى ناي، نامرى
بەلام مىدىن ، باشتىرە
دلىدار، يارى تى بگرى
چى بكم بى تو، غەمگىنىم

تهنگه بەرە شارە كەم
لە دواى تۆ كى لايەقە
بانگى كەم، هو يارە كەم
نە بەو ھاتم، ھاتمە
نە بەم رۆپىن رۆپىنە
نە بەو قوربان، قوربانە
نە بە ئەم مەرگەزىنە
چى بکە م بى تۆ، غەمگىنە
تهنگە بەرە شارە كەم
لە دواى تۆ كى لايەقە
بانگى كەم، هو يارە كەم
خۆزگە منىش ئەمتوانى
ھەر رۆز بچىمە ناو دلى
ھەلبىزىرم، بۇنى كەم
لە ھەر باغچە يەك، گولى
چى بکەم بى تۆ، غەمگىنە
تهنگە بەرە شارە كەم
لە دواى تۆ كى لايەقە
بانگى كەم، هو يارە كەم
دەفتەرى خاتراتم
بەلگەي لە دلدارى

له دواي توناي درېننم

چونکوو يادگاريه

زستانى ۲۰۰۷

کامه ولاته کهی منه؟

کام ولاته تیشکی هه تاو
له سه ر ماچی پرچی کچی
به یانی تاکوو ئیواره
له گه ل سه رپوشما بە شه ر دی؟
ئە وه ولاته کهی منه

سزای خوش ویستن مردنه
قژ له بهندی حهربیدایه
ئهربى وايه، ئهربى وايه
کام ولاته عاشقه کان
به جورمی گهوره‌ی راوه‌ستان
مه حکومن به چوارديواری
زیندووچال و خوئاگردان؟
ئهوه ولاته‌که‌ی منه
سزای راوه‌ستان مردنه
جوانی له ژیری پیدایه
ئهربى وايه، ئهربى وايه
کام ولاته تیری لۆمه
ئهپیکی شابالی تهوار
ئاسمانی فرین ئهفرؤشن
ههه بستیکی ههه زار ههه زار؟
ئهوه ولاته‌که‌ی منه
سزای ههه لفرين مردنه
بالنده له قهقهه زدایه
ئهربى وايه، ئهربى وايه

سهرى سالى زايى ۲۰۰۷

به دپه یمان

مه گهر چیم کرد؟ زیاتر لهوهی
متمانه‌ی دهسته کانتم کرد
مه گهر چیم و ت؟ زیاتر لهوهی:
"ئازیز دیت چون دله کەمت برد؟"
مه گهر چى بۇو؟ ئاوابى دەنگ

سپاردمته گورى خه يال
ئەمزانى ئاخىر پىم ئەدەھى
پيالەيەك، ژاري تىز و تال
ھەر دوو پەنجهەت قەوليان پى دام
دەھى فەرمۇو لىيان بېرسە
ھېشتا بۇنى پەنجهەت پىمە
لە بەدپەيمانى بترسە
چۆن دلت ھات، لىيەم نەپرسى
بىرۇيت و لا نەكەيتەوە
دواى ئەھەممۇو بەلەينەيە
پشت كەھى ئاۋۇر نەدەيتەوە
ئەترسام دلەم بىسىرەم
وتت بە خوا نايشكىننم
ئەي بۇ وات كرد، مەردووت نەمرى
ھاكا ئىمانت پى بىننم
ھەر دوو پەنجهەت قەوليان پى دام
دەھى فەرمۇو لىيان بېرسە
ھېشتا بۇنى پەنجهەت پىمە
لە بەدپەيمانى بترسە

نەورۇزى ۲۰۰۷

قومار

دلم پرە لەم ئىوارە لەعنهٗ تىيە
وھەسم لە بەربەست و لە قانۇونى شار
كوا لە كويىيە؟ ھاودەنگى ئەم بىدەنگىيمە
بۇ نابىسىم مىلۆدىيەك جىڭە ھاوار
دلم پرە لە ئەم ئىوارە تەمەلە

له چرکه‌ی کاتژمیره‌که‌ی مه‌چه‌کی یار
ساته‌کانم ون کردووه، ماندووم ماندوو
له تهنيايني له هه‌راي ئه‌وبه‌ری ديوار
دلم پره له ره‌نگی زهردی ئیواره
ليوم تينووی سلاويک و ئاوي هه‌نار
نه كه‌سى من له بير ئه‌كا نه من كه‌سى
هیچ به هیچ گه‌يشته ئاكام، ياري قومار

زستانى ۲۰۰۷

ياد

ئازىزەكەم شيرين ترين كاتە كانم
با بۇ تو بى هەر بۇ توپىه
ھەر كەس وتى من دەمى بى تو سەرخۆشم
نا درۆپە برووا مەكە
گشت ئەزانن ويئەكەت به زنجىرە وە
لە قاپى زىپە

سالههایه
ئاوەلایە

کاتى ھەتاو
ئازىزە كەم

لە رۆژە كانم ئەتۆرى
قەت ناترسم

لە ئاسمانى
شەۋەزەنگ و تەنیايدا

دۇو گلۇپەي چاوه كانت ھەلئەواسىم

ئەم رۆزانە
شار بېر لەم بەسەرەتە
عاشقانە

بويىنه تاپىرى خۆشەويىستى
وا دىيارە
ئەم زەمانە

٢٠٠٧ ھاوينى

له دايک بون

له دايک بونت چ پيرۆزه ئەزىزم
له لام ئەم رۆژه نەورۆزه ئەزىزم
شەم و نوقل و گولى ئەم بەزمە ھەر تو
ئەزىزم شانۇتى ئەم نەزمە ھەر تو
له جى شىرىينى و جامى شەراوت
ئەنۋىشم يەك دوو پىك ھەنگۈين له چاوت

ئهوه ئەم سالله چوو، سالىيکى تر هات
بىزى، هەر سەوزى سەوزى بىزى، سەروى بالات
ئەزىزم چىت بۆ بىننم يادگارى
وھە ماچ و دللت پى بهم ديارى
دەفەرمۇو پىشىكەشت كەم خەرمەنى گول
ئەگەر كەم بىزى سەدان گول ماچ و يەك دل

جى ڙوان

په يام ئەنیرم و هر جى ڙوان
جى ڙوانه کهی پیرۆزی خۆمان
گهر و هک جاران بیت رېگه و ناکهی
بکه و ه شوین دل، رېک به من ئه گهی
بالاکهت ده رخه با من بالا که م
خۆم ئاویزانی بالای ئالا که م

به ره و جیڙوان هه نگاو هه ل بینه
ببه گلپه، شهوم بشکينه
چاوم ئه رېڙم، خوم جوان ئه که م
له سه ر شان و مل، قژ و هيلان ئه که م
کراسى له رهنگى عشق له به ر ئه که م
ديمه پيشوازت، ديسان دل ئه بهم
حه ز له چى بکه هى، هه ر بهو راتيم
به ره و کوي بمبه هى، به مهيله و ديم
دله دل مه که، و هر جي ڙوان
نه ک مه جال نه بي، بمرين يه كيكمان
سهد نامهم نووسى، دهيان که سم نارد
ناونيشانه که م به ده س با سپاراد
که ده عوه ت که م به شهويكى تر
ديسان بسووتىين به يا ويکى تر
هاوينى ٢٠٠٧

حه‌له‌بجه

هو خیلی مه رگ فروشه کان
ها... لیره یه... ژینی هه رزان
ئاشنای ئه و ره شه قینه ین
چیتان ده وی له میز وو مان؟
گویتان بگرن با نه بیسن
خره‌ی ئاخه هه ناسه کان

با نه بینن چلۇن كۈرپە
بە بۆنى شىر، كەوتە گىان دان
ھەزاران گىان بۇو بە گىانى
چووه جەستەي ھەلە بجهمان
راوەستاوه بەرزەناوه
ھېشتا ماوه وە كۆ خۆمان
دەس لە مل و سەر لە سەرى
جوانتىن مەرگى دلداران
بمانكۈزۈن بە سىدارە و
گۆللە و بۆمب و كىمياباران
قەقنس ئاسا ئەرپويىنەوە
بالا ئەكەين تا دارستان
فيئىن ئىمە كە بىن بە دەنگ
بۇ تەرمى بىدەنگى ياران
ھەزاران گىان بۇو بە گىانى
چووه جەستەي ھەلە بجهمان
راوەستاوه بەرزەناوه
ھېشتا ماوه وە كۆ خۆمان

پايىزى ۲۰۰۷

لایه لایه

ههی لایه لایه، روّله لای لایه
مهپرسه دایه بُو دهنجی نایه
تا چاو ههتهر کا، هه جاده و خهتهر
چیرؤکی چوون و نهمان و سهفه
گیرفانی بابه، تهسک و خالیه
نه کهس گوئ ئهدا، نه کهس حالیه

سەھۆلبەندانە، کوانى دەستى گەرم
كى دەرى بىنى لە ئارەقەى شەرم
چەندەھا تۈوشن بەو دەردىسەر ھ
ئەمەن بە ئاوات سەقف و پەنجەر ھ

ھەى لايە لايە، رۆلە لايە لايە
مەپرسە دايە بۇ دەنگى نايە
ھەزاران مندال لە ئەم جىيەنانە
خۆزگەيان جل و پاروروبيك نانە
كە شەو ئەخەون گرييان و برسى
خەونىيان پە لە، ترس و مەترسى
لەملا و مەترسى، بۆمب و خومپارە
لەولاؤ كەلەبچە و بەند و سىدارە
لە جياتى بۇوكەشۈوشە و پىيکەنinin
ھارەى فرۇكە و زريكە و قىزلىنин

ھەى لايە لايە، رۆلە لايە لايە
مەپرسە دايە بۇ دەنگى نايە
خۆشەويىتىيەكان لە رەنگى زىپە
كورت و نابەدل تەنيا يەك دىپە
تەرمى مندال و چەمەرى دايە

مۆسیقای شەرە و كۈتاىي نايە
ئاي بۇ ئەو رۆزە لەم شارە چۆلە
دايىك رەشپۆش نەبى لە مەرگى رۆلە
ديوار نەمىنى لە نىوان دوو كەس
دلىدار نەكىشى لە قەفەس، نەفەس

٢٠٠٧ ھاوينى

تیبینی:

- تکایه ئەو ھونەرمەندانەی کە دەیانەوی کەلگ لە ئەم
شیعرانە وەربگرن لە ئىمەيلى خوارەوە پیوهندى بگرن.
Siimin30@yahoo.com

- سپاس بۆ ئارى محمدەد سالح بۆ يارمەتىدانى.

